



5 Kirjallisuus



Johdattavat kysymykset

- Miten uskonnot ovat vaikuttaneet kirjallisuuteen ja kirjallisuus uskontoihin?
- Miten antiikin ja keskiajan vaikutteet näkyvät kirjallisuudessa?
- Miten Raamattu on vaikuttanut kirjallisuuteen?
- Millainen on runojen merkitys eri uskonnoissa?



Uskonnon suhde kirjallisuuteen

- kirjauskontoja esim. kristinusko, islam, hindulaisuus, buddhalaisuus
- pyhissä kirjoissa monia eri kirjallisuuden lajeja,
 - Raamatussa esim. historiallisia kertomuksia, runoutta, aforismeja, elämäkertoja
- pyhät kirjat vaikuttavat kirjallisuuteen
 - esim. henkilöhahmot, sanonnat Raamatusta
- uskonnollinen kirjallisuus
 - esim. hartaus- ja elämäkertakirjallisuus
- uskontoa käsittelevä kirjallisuus
 - vaikea määritellä, esim. kirjailijan elämänkatsomus ja lukijan lukukokemus vaikuttavat
- kirjallisuus koettu myös uhkana uskonnolle
 - uskonnolliset yhteisöt kritisoineet tai pyrkineet sensuroimaan teoksia



Antiikin ja keskiajan perintö

- antiikin mytologioiden käyttö esim. näytelmäkirjallisuudessa
- skandinaavinen mytologia, esim. fantasiakirjallisuus
- pyhimystarinat ja marttyyrikertomukset elämäkertojen edeltäjinä
- ritarirunous, sadut
- keskiajan merkittävin teos Dante Alighierin teos Jumalainen näytelmä
 - vaikutti ihmisten käsityksiin taivaasta, helvetistä ja kiirastulesta



Raamattu ja länsimainen kirjallisuus

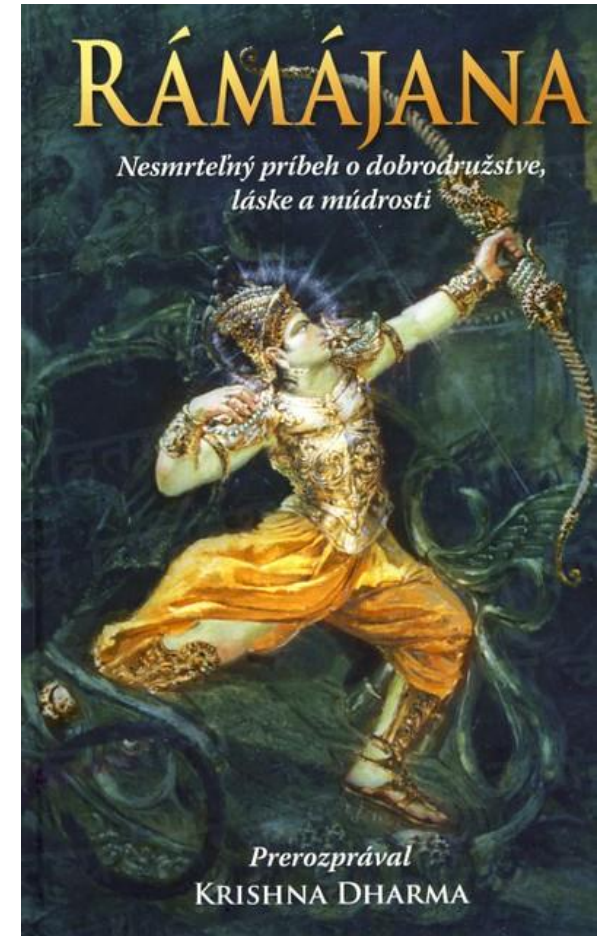


- raamatulliset aiheet yleisiä, esim. kristillinen rakkaus, etiikka, Jeesuksen elämä
- Raamatun arkkityyppejä, joita esiintyy muissa teoksissa ovat esim. Kain, Abel, Jeesus, Maria, Juudas Iskariot
- Esim. Kristus-arkkityypin ominaisuuksia: rakkaus, lempeys, uhrautuvuus, kuolema ja ylösnousemus



Uskontojen runous

- hindulaisuus: pyhissä teksteissä paljon runoutta, esim. Ramajana
- Raamatun runous: Jobin kirja, Sananlaskujen kirja, Saarnaajan kirja, Psalmien kirja, Valitusvirret, Laulujen laulu
- islam: runouden avulla ilmaistaan tai saavutetaan mystinen kokemus
- buddhalaisuus: runous yksi meditaation muodoista



Keskeiset käsitteet

- uskonnollinen kirjallisuus
- uskontoa käsittelevä kirjallisuus
- mytologia
- pyhimystarina
- marttyyrikertomus
- ritairunous
- arkkityyppi

